

VESZPRÉMI RENDŐRKAPITÁNYSÁG **BŰNMEGELŐZÉSI HÍRLEVÉL**

2019 NOVEMBER

TARTALOM:

1. Világnapok novemberben
2. Tíz percnyi türelem és hét deci plusz benzin a biztonságért

Az októberi nyár után az ősz immár a szomorúbb arcát mutatja felénk. Kérészéletűek a napsütéses időszakok, a természetes fény gyakran még délidőben is kevés ahhoz, hogy amellet hatékonyan dolgozhassunk. Így hát villanyt gyújtunk, kint pedig tompított fényszóróval közlekedünk lakott területen is a szó szerint szürke hétköznapokon. A hétfégi természetjárás ugyan javíthat rossz közérzetünkön, de a szabadban töltött órák emlékéét aligha fogjuk látványos fotókon megörökíteni.

A mindenszentek mécsesei már kihunytak, az adventi koszorú gyertyái pedig még csendben váraognak. Ennek a köztes időszaknak az egyhangúságát legfeljebb az éttermekben egyre népszerűbb Márton napi libalagó és a hozzá felszolgált újborkécsék töri meg egy kicsit. A keresztény ünnepek időtállóságának, máig tartó népszerűségének egyik összetevője az volt, hogy életre hívóik építettek a mélyen gyökerező pogány hagyományokra is.

Modern korunk világnapjainak viszonylagos súlytalansága talán éppen abból fakad, hogy olyan eseményekhez kötődnek, melyek az emberek számára általában ismeretlenek vagy közömbösek. Ha egy világnapra szervezett rendezvény alkalmas arra, hogy felkeltse a szélesebb érdeklődést valamilyen jó ügy iránt, ha egy év múlva nem szerveznek valamilyen hasonló eseményt a témában, akkor a hatás gyorsan elenyészik. Ezért természetesen az egyén nem hibáztatható, hanem a világnap apropóján üzeni akaró szervezetek felelőssége, hogy az órláng szerepét betöltsék, és amikor itt az idő, ismét „belobbanjanak”. Az elmúlt években már a rendőrségnek is küldetésévé vált a feladatköréhez kapcsolódó társadalmi problémákat felvető világnapok felkarolása. Erről szól hírlevelünk első része.

A közlekedés anomáliái, a bekövetkezett balesetek állandó témánkká váltak. Sajnos ezen az őszön sem maradtunk mondanivaló nélkül. Sem országosan, sem pedig a Veszprémi Rendőrkapitányság illetékességi területén nem bizonyultak közútjaink biztonságosnak. Az Országos Rendőr-főkapitányság kiadta a vörös kód riasztást, mely egyfajta figyelemfelhívás, hogy a „közlekedők legalább egy pillanatra megálljanak és

elgondolkozzanak: mindenkit várnak haza és a balesetekben érintett lehet bárkinek a hozzátartozója”. Hírlevelünk második részében bemutatunk egy nagyon veszélyes szabályszegést, mely úgy tűnik, visszatérően ismétlődik a 8-as számú főúton.

1. Világnapok novemberben

1959. november 20-án fogadta el az ENSZ Közgyűlése a Gyermek Jogairól szóló Nyilatkozatot. Azóta november 20-a a gyermekek jogainak világnapja. A Nyilatkozat, azzal a céllal, hogy „hogyan a gyermek gyermekkorában boldog legyen” olyan konkrét jogokat fogalmazott meg, mint például a névhez, az állampolgársághoz és az oktatáshoz való jog. A Nyilatkozat nem volt kötelező erejű, így harminc évvel később, ugyanezen a napon, 1989. november 20-án az ENSZ Közgyűlése elfogadta a Gyermek Jogairól szóló Egyezményt is. A jogok érvényesülése tekintetében az államnak, a családnak, az iskolának és a gyermek környezetében élőknek is megvannak a maguk kötelezettségei.

Az UNICEF a gyermekek jogait „lefordította” a gyermekek nyelvére is, hiszen a jogok egyike éppen az, hogy ők maguk is a gyermekjogokról a lehető legtöbb ismeretet szerezhessék meg. Ezek tételes felsorolása és elemzése meghaladja hírlevelünk kereteit. Azokat viszont, amelynek sérülése esetén nagy valószínűséggel már a rendőrségnek is lehetnek feladatai, röviden ismertetjük:

- Nem szakíthatnak el a szüleidtől. Egy gyereket csak akkor lehet kiemelni a családjából, ha ez az ő érdekében feltétlenül szükséges. (pl. bántják, vagy nem törődnek vele) Ha a szüleid külön élnek is, jogod van kapcsolatot tartani mindkettőjükkkel.
- Egyik szülő sem viheti külföldre a gyerekét úgy, hogy a másik szülő ne tudjon erről. Ha ez mégis megtörténik, az államnak kötelessége mindent megtenni azért, hogy a gyerek visszakerüljön abba az országba, ahonnan elvitték.

- Jogod van a magánélethez. Senki nem terjeszthet rólad hazugságokat, és senki nem nézhet bele a levelezésedbe vagy mehet be a lakásotokba engedély nélkül.
- Senkinek nem szabad megütnie, vagy más módon bántania téged. A felnőtteknek óvnia kell a gyerekeket mindenféle erőszaktól, zaklatástól vagy elhanyagolástól. A gyerekeket saját szüleik sem üthetik meg, vagy bántathatják más módon.
- Jogod van az egészséges élethez. Ez azt jelenti, hogy pl. orvosi ellátást és gyógyszereket kell kapnod, ha beteg vagy. A szüleidnek igyekezniük kell úgy táplálni és gondozni téged, hogy ne legyél beteg. A gazdagabb országokban élőknek segíteniük kell a szegényebb országban élőket, hogy ez megvalósulhasson.
- Jogod van ahhoz, hogy mindent megkapj, ami a jóllétedhez és fejlődésedhez szükséges. Ez azt jelenti, hogy a felnőtteknek gondoskodniuk kell arról, hogy legyen pl. ételed, ruháid és lakhelyed. Ha szüleid ezeket nem engedhetik meg maguknak, az államnak kell segítenie.

- **Jogod van a tanuláshoz! Az államnak ingyenes iskolákat kell fenntartania. A tanárok az iskolákban csak úgy fegyelmezhetnek, hogy nem sértik meg az egyezményben felsorolt jogaidat. A gazdagabb országokban élőknek segíteniük kell a szegényebb országokban élőket, hogy ezt teljesíteni tudják.**
- **Ha egy kisebbségi csoporthoz tartozol, jogod van a saját kultúrád, nyelved és vallásod gyakorlásához.**
- **Védelem illet meg téged mindenféle tiltott kábítószerrel, és a drogkereskedelemtől.**

- **Védelem illet meg a szexuális bántalmazástól és zaklatástól. Ez azt jelenti, hogy senkinek nincs joga olyasmit tenni a testeddel, amit te nem akarsz (például megérinteni a testedet). Nem szabad téged lefotózni sem, vagy olyan szövegek elmondására kényszeríteni, amit te nem akarsz.**
- **Az államnak védenie kell attól, hogy elraboljanak és eladjanak.**
- **Semmilyen módon nem szabad téged kihasználni, vagy kizsákmányolni, mert ez veszélyezteti a jóllétedet és az egészséges fejlődésedet.**
- **Még ha valami rosszat teszel is, senkinek nincs joga ahhoz, hogy úgy büntessen, hogy azzal fájdalmat okozzon vagy megalázzon. Nem zárhatnak börtönbe, kivéve, ha nincs más megoldás. Ilyenkor jogod van a különleges bánásmódra és arra, hogy a családod rendszeresen látogathasson.**
- **Ha bántalmaztak, vagy elhanyagoltak téged, jogod van a különleges gondoskodáshoz és védelemhez.**
- **Jogod van a védelemhez, ha valamilyen bűncselekmény elkövetésével vádolnak. A rendőröknek, jogászoknak, bíróknak tisztelettel kell bánniuk veled, és meg kell arról győződniük, hogy mindent értesz, ami veled történik.**

A fentiekhez nem szükséges kommentár. A leírtak csaknem teljesen lefedik azokat a témákat, melyeket az iskolarendőrök prevenciós foglalkozásaik keretében részletesen kifejtenek és átbeszélnek a tanulókkal. Amennyiben a diákok, szülők, pedagógusok részéről igény merül fel bármelyik témakörben osztályfőnöki órák megtartására, akkor ezt jelezhetik közvetlenül az iskolarendőrnek, vagy írásban is bejelenthetik a kapitányságvezető e-mail címére.

1999. december 17-én az ENSZ közgyűlése november 25-ét, vagyis azt a napot, amikor a Mirabal nővéreket (Minervát, Patriát és María Teresát) 1960-ban a Dominikai Köztársaság diktátorának, Rafael Trujillonak a parancsára meggyilkolták A Nők Elleni Erőszak Megszüntetésének Nemzetközi Napjává nyilvánította.

E világnap egyik legfontosabb üzenete az, hogy ne legyünk közömbösek a csaknem a szemünk előtt lejátszódó tragédiákkal kapcsolatban, merjünk segítséget nyújtani az áldozatoknak! Amennyiben a közvetlen környezetünkben kapcsolati erőszakra utaló körülményeket észlelünk, ne zárjuk le magunkban a történetet valamilyen ártó közhellyel, mint pl. „Pénz számolva, asszony verve jó”! Az sem sokkal szalonképeőbb hozzáállás, ha a nőt hibáztatjuk magunkban, amiért tűr, amiért nem hagyja ott „lehetetlen” partnerét. Bár a fejlett, demokratikus társadalmakban is elterjedt jelenségről van szó, a lényeget sokan mégsem értették meg.

Az áldozatok általában annyira izoláltak, olyan félelemben, függőségi viszonyban élnek, hogy nem tudnak szabad akaratuk szerint döntést hozni a jövőjükéről. Bár a rendőrség, vagy a különféle segélyszolgálatok beavatkozhatnak – vagy legalábbis támogathatják az áldozatot helyzete megváltoztatásában – azonban ehhez előbb a látókörükbe kell kerülnie az érintettnek. Fontos, hogy ha a sértett nem képes, vagy nem mer cselekedni, akkor legyen a közelében más, aki megteremti közte és a segíteni hivatott szervezetek között a kapcsolatot. Ez azért is nagyon fontos, mert sok esetben nem csak egy áldozat van, az egy háztartásban élő kiskorú gyermekek is megsínylik a történeteket.

A Veszprémi Rendőrkapitányság tudomására jutott ügyekben az elkövetési magatartás legtöbbször a verbális és fizikai bántalmazás volt (trágár beszéd, megöléssel fenyegetés, késsel fenyegetés, berendezési tárgyak összetörése, leköpés, ütés, rúgás, lefejelés, a nyak megragadása, szexuális erőszak), már különélő pár esetében a zaklatás a sértett otthonába történő engedély nélküli behatolás.

Az erőszak helyszíne a legtöbb esetben a lakás, de van, hogy az elkövetők a kívülálló tekintetétől sem tartanak, így lépcsőházban és közterületen is követtek el bűncselekményeket. Ezekben az ügyekben büntetőeljárások indultak, azonban vannak az erőszaknak kifinomultabb formái (lelki terror, gazdasági függésben tartás) is, melynek felismerésében a közvetlen környezetben élők játszhatnak kulcsszerepet, ők figyelhetnek fel árulkodó jelekre, juthatnak közvetve fontos felismerésekre.

A nő szenvedése fizikai és verbális bántalmazás nélkül is kiváltható, de ennek tűrésére sem kényszeríthető. Aki még nem él teljes izoláltságban azzal érdemes arra alkalmas időben és körülmények között az észlelt jelenségről tapintatosan elbeszélgetni és a segítséget részére felajánlani. Gyakran az is elég, ha egy már megérett elhatározás végig viteléhez nyújtunk támogatást, amire az áldozat egyedül erőtlen lenne. Ez lehet pszichés megerősítés, vagy konkrét cselekvés (pl. költöztetés megszervezése) is.

2. Tíz percnyi türelem és hét deci plusz benzin a biztonságért

A 2018 szeptemberében és októberében két súlyos közlekedési baleset is történt a 8-as számú főút Veszprém és a litéri elágazó közötti szakaszán. Mindkettő bekövetkezésének módja nagyon hasonló volt. A vétkes járművezetők a lehajtót elvétették, ezért szándékolt haladási irányukkal éppen ellentétesen kényszerültek közlekedni. Mindkettőjük türelmetlen volt, nem várták ki a szabályszerű irányváltoztatás lehetőségét, hanem előbb az út szélére lehúzódtak, majd a forgalmat rosszul felmérve kíséreltek megfordulni a kétszer kétsávos út közepére felfestett záróvonalon. A megvalósításáig azonban el sem jutottak, mivel még a tervezett manőver befejezése előtt mindketten a velük azonos irányból a belső forgalmi sávban érkező másik autóval ütköztek.

Az elmúlt héten, 2019. november 8-án újabb hasonló lefolyású baleset történt, ezúttal személyi sérülés nélkül. Szerencsére csak anyagi kár keletkezett. Természetesen a felelőtlen magatartás következménye lehetett volna ennél jóval súlyosabb is.

A megyeszékhelyet elkerülő útgyűrű keleti pereme és a litéri csomópont távolsága alig öt kilométer, így az utóbbi felüljárójának biztonságát kihasználva kevesebb, mint 10 kilométer többlettutazás vár a szabálykövető járművezetőre. Ez a megengedett 90 km/órás sebességgel történő haladást alapul véve legfeljebb tíz perc idővesztést és egy átlagos személyautót alapul véve maximum 7 deciliterrel több üzemanyag elfogyasztását jelenti. Kérdés, hogy megér-e ez annyit, hogy nem kockáztatjuk az életünket, a tetemes anyagi kár bekövetkezésének lehetőségét, figyelembe véve azt is, hogy az esetleges kórházi ápolás, a rendőrségi helyszínelés időtartama jóval hosszabb lesz, mint ezé a kis kitérőé.

Természetesen nem a helyi lakosok tévednek el a körgyűrű lehajtói között, azonban a veszprémiek is kerülhetnek hasonló helyzetbe távoli tájakon, ahol nem ismerősek. Ilyenkor gondoljunk arra, hogy előbb-utóbb mindenütt adódik lehetőség navigációnk hibájának legális korrigálására!

Információkéréssel forduljon hozzánk bizalommal!

Veszprémi Rendőrkapitányság
8200 Veszprém, Bajcsy-Zsilinszky utca 2.
Tel: 06-88/428-022
E-mail: rauszi@veszprem.police.hu

A kiadásért felel: Rausz István r. ezredes rendőrkapitány

Tájékoztatjuk, hogy a Rendőrségi Adatvédelmi Nyilvántartás szerinti adatvédelmi tájékoztató a következő linkről letölthető:
<http://www.police.hu/hu/a-rendorsegrol/adatvedelem/altalanos-informaciok>

Tájékoztatjuk továbbá, hogy amennyiben a jövőben nem kívánja hírlevelünket megkapni, a Veszprémi Rendőrkapitányság rauszi@veszprem.police.hu e-mail címre küldött üzenetével kérheti e-mail címe törlését.